

XXVIII TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Js25 ,6-10a.)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Neil päevil valmistab vägede Issand sellel mäel kõigile rahvastele võõruspeo hõrgutavate roogade ja kangete veinidega, võõruspeo üdirasvaste roogade ja selitatud veinidega. Ning tema hävitab sellel mäel loori, mis looritab kõiki rahvaid, ja katte, mis katab kõiki paganaid. Tema neelab surma igaveseks ajaks, ning Issand pühib ära pisarad kõikide palgeilt, kaotab ära oma rahva teotuse kogu maalt. Jah, Issand on rääkinud. Sellel päeval öeldakse: Vaata, see on meie Jumal, kelle peale me lootsume, et tema päästab meid. See on Issand, keda me ootasime, hõisakem ja tundkem rõõmu tema lunastusest, sest Issanda käsi on kaitsmas selle mäe üle. See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps23 ,1-2. 3-4. 5-6 R:6)

R: Mina jään Issanda kotta, kogu eluajaks.

Issand on mu karjane ja mul pole millestki puudust.

Haljal aasal ta laseb mul lebada,

vee äärde ta juhatab mind.

Seal saan ma puhata, sest tema kosutab mu hinge.

R:

Ta juhatab mind õiget teed, oma nime väel.

Ja kui ma kõnniksin kasvõi surmavarju orus

ei karda ma kurja, sest sina oled minuga,

sinu valitsuskepp ja karjasesau annavad mulle julgust.

R:

Sina katad mulle laua minu vaenlaste nähes,

Sina salvid mu pead lõhnava õliga ja täidad mu karika pilgeni.

Sinu headus ja arm on mu ümber kõik minu elupäevad

ja ma jään Issanda kotta kogu eluajaks.

R:

(Teine lugemine Fi4 ,12-14. 19-20)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast filiplastele:

Vennad, ma oskan elada puuduses ja külluses. Mõlemad on mulle tuttavad: nii täis kõht kui nälg, nii küllus kui puudus. Ja seda kõike suudan ma tema läbi, kes ta mind vägevaks teeb. Ometi te tegite hästi, kui aitasite mind minu ahistuses. Küllap annab minu Jumal teilegi oma au rikkusest Jeesus Kristuses kõik, mida te vajate. Aga Jumalale, meie Isale, olgu au ikka ja igavesti. Amen. See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Ef 1,17-18)

Halleluuja. Meie Issanda Jeesuse Kristuse isa avab meie
vaimusilmad
nägema seda lootust, mille tema on meile valmistanud. Halleluuja.

(Evangeelium Mt22 ,1-14)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Sel ajal rääkis Jeesus veel ühe tähendamissõna: "Taevariik on
kuninga sarnane, kes tegi oma pojale pulmad. Ja ta läkitas oma
sulased pulma külalisi kutsuma. Aga kutsutud ei tahtnud tulla.
Taas läkitas ta teisi sulaseid ja käskis neid: "Öelge kutsutuile:
Vaata, ma olen söömaaja valmistanud, mu härjad ja nuumveised on
tapetud, kõik on valmis, tulge pulma!" Aga kutsutud ei hoolinud
sellest ja läksid ära - kes oma põllule ja kes oma kaubale. Mõned
võtsid koguni sulased kinni, peksid neid ja tapsid nad ära.
Siis kuningas vihastus ja saatis oma sõjaväed, ta hukkas mõrtsukad
ja süütas põlema nende linna, ning ütles oma sulastele: "Pulmad on
küll valmis, aga kutsutud polnud seda väärt. Minge nüüd
teelahkmete ja kutsuge pulma keda iganes leiab." Ning sulased
läksid ja kutsusid pulma kõik, keda nad kohtasid - nii kurjad kui
head - ja pulmakoda sai rahvast täis.
Aga kui kuningas sisse astus pidulisi üle vaatama, nägi ta seal
üht meest, kellel polnud pulmarõivast seljas. Ja ta ütles talle:
"Sõber, kuidas sina oled siia tulnud, ilma et sul oleks
pulmarõivast?" Aga mees ei saanud sõnagi suust. Siis kuningas
ütles sulastele: "Siduge ta kinni nii käsist kui jalust ja heitke
ta välja pimedusse! Seal on ulumine ja hammaste kiristamine, sest
paljud on kutsutud, kuid vähesed ära valitud".
See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, see lugu juhtus mitukümmend aastat tagasi.
Üks väike viieaastane poiss, keda ma ma tol ajal juhtumisi väga
hästi tundsin, jäi üksi koju, sest tema vanaema läks korraks
lähedalasuvasse poodi sisseoste tegema. Ootaja aeg on pikk, ja
eriti kehtib see lapse puhul. Kui vanaema ikka ei tulnud, muutus
lapse kartus pikapeale nutuseks vihaks. Kuidas ometi jäeti ta nii
kibedasti üksi! Poiss tõi köögist suure noa ja ootas sellega ukse
juures. Kui vanaema lõpuks tuli, siis ütles laps talle läbi nutu:
"Vanaema, kus sa nii kaua olid, kuidas sa mind nii kauaks üksi
jätsid, vaat nüüd ma tapan su ära...". "Või nii," vastas vanaema,
häirimatu rahuga mantlit varna riputades, "aga kui sa minu ära
tapad, siis jääd sa ju jälle üksi". Mina hakkasin... eee,
tähendab... too poiss hakkas seepeale veel valjemini nutma, sest
ta sai aru, et vanaemal oli õigus...

Jah, armsad õed ja vennad, meil jääb üle ainult loota, et armas
Jumal on selle vanaema sarnane ning vaatab meie lapsikute

solvumiste peale väikese huumori ja suure mõistvusega. Me palvetame Kyrrie...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, tänast evangeeliumi lugedes tuli see lugu minu vanaemast mulle meelde. On tuntud tõde, et kett on nii tugev kui tema kõige nõrgem lüli, ja seekordses tähendamissõnas tundub kett purunevat päris mitmest kohast korraga. Kuningas kutsub külalisi, ilmselt ümberkaudseid ülikuid, oma poja pulma. See tähendab, ta ei kutsu neid appi kaitstesõtta või loodusõnnetuse tagajärgi likvideerima ja seega ei too nende keeldumine kaasa suurt kahju.

Kuid kutsutud käituvad üsna kummaliselt. Mõned neist kohtlevad saadikuid nii, nagu oleks kuningas nende surmavaenlane. Kui see nii oleks olnud, siis miks kutsuti neid kui sõpru pidusöögile? Niisamuti kuningas - juba nii vana mees, et tal on naimaealine poeg - saadab lausa sõjaväe ja hävitab nende linnad. Igal juhul olin mina viieaastasena oma vanaema vastu halastavam, piirdudes kõigest nutuste etteheidetega. Ning lõpuks puudub selles loos veel üks tähtis detail - nimelt üks parajalt pirakas jääkapp või koguni külmhoone. Härjad ja nuumveised on juba tapetud, kuid kuningas võtab endale veel aja teist korda saadikuid saata, ning seejärel sõjaväega linna piirata ja need hävitada. Toiduhügieeni seisukohalt oleks see raske isegi tänapäevaste võimaluste juures, rääkimata piibliaegadest.

Lõpuks kutsub kuningas oma poja pulma kõik inimesed, keda ta teelahkmetelt leiab - head ja kurjad - nii nagu see evangeeliumis seisab. Ja ennäe, kõigil täiesti ootamatult kutsututel on pulmarõivad seljas. Seletuseks ei saa olla isegi sabatipäev, sest siis oleks inimestel küll paremad rõivad seljas olnud, kuid samas tohtis sel päeval käia ainult loetud sammud ja vaevalt oli kedagi teelahkmetelt leida. Ning too vaene mees ilma pidurõivata - kas ta oli hea või halb, ehk oli ta nii vaene et tal polnudki pidurõivaid - see pole üldse tähtis, talle saab ilma kohtumõistmiseta osaks käsist-jalust seotuna kõige äärmisemas pimeduses uluda ja hambaid kiristada. Kokkuvõtteks, kogu see lugu meenutab algkoolilapse kirjutatud õudusfilmi stsenaariumi...

Armsad õed ja vennad, siamaani sobiks minu tänane jutlus vist küll pigem ateismilektori kui vaimuliku suhu, kuid samas on see täiesti õigustatud küsimus: milles on siis niisuguse imeliku, igast otsast logiseva tähendamissõna mõte?

Vaadelgem täna üht võimalikku tõlgendust, mille võtmeks on kõnekäänd: kui su nägu on lopergune, siis ära süüdista peeglit. Nagu evangeelium tunnistab, oli tähendamissõna kuningast ja tema poja pulmatest adresseeritud taas meie sõpradele rahvaülematele ja ülempreestritele, kellele võis Jeesus irooniliselt nende oma mõttemaailma vastupeegeldust näidata. Kui Jumal on ainult täiesti

meelevaldselt käituv ja samal ajal kuuletumist nõudev hirmuvalitseja - nii nagu tolle aja vaimulikud autoriteedid õpetasid -, siis on tema riiki saamine sama vähetõenäoline kui loterii peavõit. Mida inimene teeb või tegemata jätab, kas ta on hea või kuri, pole selles loos üldse oluline, ainuke mis loeb, on kapriisse ja kurja Jumala hetketuju. See ongi tänase, esmapilgul lausa logiseva tähendamissõna seletus, mis oli tegelikult mõeldud rahvavanematele ja ülempreestritele. Nad pidid mõistma, et sellise Jumala ees, kellest nemad rahvale pildi maalisisid, polnud neil enestelgi mingit lootust pääseda.

Jeesus tuli inimestele rääkima teistsugusest Jumalast - armastavast, õiglasest ja halastavast. Muidugi, keegi ei tea Jumala kavatsusi, ja mingist hetkest alates jääb meil üle loota vaid oma mõistusele ja kõigele sellele, mis Jumal meile on ilmutanud. See tähendab, me ei tohi teha teistele, mida me endale mingil tingimusel ei sooviks, ega käia pühade asjadega hoolimatult ümber. Amen.